

Auca de Lluís Companys (1882-1940)

President, assassinat, de la Generalitat

1. Un bon dia, com si res, neix a El Tarròs, a pagès,
2. ... que és un paratge molt bell de Tornabous, a l'Urgell,
3. De petit juga i trascola, fa d'escolà, i va a l'escola.
4. Fins que El Tarrós abandona i s'instal·la a Barcelona.
5. On farà el Batxillerat i els estudis d'advocat.
6. S'hi fa amic d'un bon veí, que és en Salvador Seguí.
7. A la facultat de Dret s'acomboia amb en Layret.
8. L'advocat, que com qui més defensa el dret dels obrers.
9. Seguidor de Pi i Margall va amb la colla a munt i avall
10. "El Pajarito" és el nom que li diu quasi tothom.
11. A la guerra del Marroc en Companys no vol fer el joc.
12. És aquesta la raó per la qual va a la presó.
13. On per revolucionari més d'un cop ha de tornar-hi.
14. Per exemple l'any 17 per haver escrit un pamflet.
15. Aquest any, tot decidit en Companys funda un partit:
16. El Partit Republicà Català, pel qual serà
17. ...uns anys Regidor local del nostre Cap i Casal.
18. Advocat sindicalista va i defensa amb molta vista
19. ...líders de la CNT, i no ho fa pas per calé.
20. L'any 20 entra a la presó de la Mola, a Maó,
21. ... i assassinen en Layret, amb qui comparteix bufet.
22. Diputat per Sabadell, va i el substitueix ell.
23. La Unió de Rabassaires funda per canviar els aires
24. ... dels contractes de conreu, que aviat s'estén arreu.
25. Amb articles a «La Terra» defensa sempre l'esquerra.
26. ... i combat la Dictadura. A en Companys res no l'atura.
27. L'any 1931 convergeix, molt oportú,
28. ... amb els d'Estat Català, el partit d'en Macià.
29. I així neix un partit nou que farà molt d'enrenou:
30. Esquerra Republicana, que a partir d'ara és qui mana.
31. Ja que a les municipals obté èxits triomfals.
32. Nou de trinca, regidor, decidit, surt al balcó
33. ... i s'afanya a proclamar el país Republicà.
34. Obtenim l'Autonomia i un futur nou s'anuncia.
35. En Companys, del Parlament, és escollit president.
36. Poc després, per disciplina, és ministre de Marina
37. Fins que mor en Macià i ell el buit ha d'emplenar.
38. L'any 1934 combatiu, no es deixa abatre.
39. I fins gosa proclamar el nou Estat Català.
40. A Madrid diuen que no i el tanquen a la presó,
41. ...d'on en surt el 36 amnistià i feliç.
42. Amb l'Estatut novament pot tornar a ser el President,
43. ...d'un país que va per terra i perd el seny amb la guerra.
44. Quan acaba la "tangana" toca el dos per Agullana.
45. I mantenint l'esperança viu exiliat a França.
46. Fins que la "poli" alemanya el deté i el torna a Espanya.
47. Al castell de Montjuïc va tenir un judici inic
48. ...i hi va morir executat. I aquesta auca s'ha acabat.

Joan Vilamala, 2006